

Universal Declaration of Human Rights - Mazahua Central

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the UDHR in Unicode project, <http://www.unicode.org/udhr>.

JÑA 'A YO PJOSU' TEXE YE TĒ'Ē NUYO KANRA'A XESE NE XOÑIJOMU

PJURU'

Panruji k'u/mara mimiji na joo texe yo ntē'ē in dya ra chunji, numa so'o k'u/ra mamuji k'u/ri chjekjoji texezgoji.

Panruji k'u/ma dya ri pjechiji texto yo jña'a nuyo nrra pjosu'ye ntē'ē, nudyama so'o k'u/ra potr'ufi yo in Kjuarma; ngek'ua nesta nura mbaraji k'u/ye ntē'ē, ma safa'kja ne xoñi jomu', na kjuana k'u/rambesi nura zi'i, ra so'o mamu'nu in jña'a ñeje ra eme nu K'inchí angeze.

Panruji k'u/nuyo jña'a yo pjosu'ye ntē'ē ximi nesta ra k'uatr'u'kja xiskuama, ngek'ua dya ra chu'unji.

Panruji k'u/nesta ra mimi na jo'o texto ye tr'ajñiñi.

Panruji k'u/yo jñiñi ye jmuru'kja nu tr'angumu'a xoñijomu', o dyu'ufi ye jña'a kja naja xiskuama, jango mamu'yo nrra pjosu'yo ntē'ē ñeje mamu'k'u/yo b'ezo ñe ye nrrixo chjetroji, kjana xits'iji k'u/ra mbox k'ufi nura jok'ufi jango ri mimiji nu padya.

Panruji k'u/nuyo nrrajñiñi yo o jmurufi kja nu tr'angumu'kja xoñijomu', ngek'ua ra mbosufi texto yo b'ezhi ñeje yo pjosu'ye ntē'ē.

Panruji k'u/nu k'inchijiyo nu pjosu'yo b'ezo nrra na kjuana ngek'ua ra dyatrajiyo.

Nu jmunte nu tr'angumu'mamu'

Nu Jña'a yo Pjosu'Texe ye Tē'ē nuyo Kanra'a xese ne Xoñijomu'ngeje k'uatr'u'k'u/yo jñiñi ra mimiji na jo'o, ngek'ua ye ntē'ē ñeje yo ngumu'nesta k'u/ra mbara yo, ga kja na ra so'o ra jichi texto yo d'ieb'e panruji, k'u/nuzgoji ri chjekjoji ra jandaji na jo'o yo in kjuarmaji yo na mimi yo nañ'io e jñiñi.

PEZHE D'AJA (1)

Texe yo ntē'ē chjetrjoji, angezeji ximi xo'oji ñeje k'inchiji, nesta ra ngara na jo'o k'o dyaja e ntē'ē.

PEZHE YEJE (2)

Texe yo ntē'ē chjejutrjoji nza kja ga mamu'kja na Xiskuamana, zo yo dyaja b'ezo ri nañ'io yo in nze'e, zo ri nrxo, zo ri nañ'io nu in jña'a, o ye eme nu mizhokjimi, o yo dya yo pesi.

Ximi, dya so'o nu ra juantrjoji ye ntē'ē nuyo kja dadyo e ts'ibepji, o na mimi nu juemetrjo e jñiñi zo ri na nojo o ri ts'ik'etrjo.

PEZHE JÑI'I (3)

Texe yo b'ezo o nrrixo so'o ra ngara ñeje ra nok'u'ximi ra mbosufi.

PEZHE NZIYO (4)

Dyakjo soo ra yab'ufi o ra zad'ufi, nzakja ga xits'iji nu xiskuamana.

PEZHE TS'ITS'CHA (5)

Dyakjo soo ra dye'ejí, nudya yo dya nan jo'o.

PEZHE ÑANTO (6)

Texe yo nté'ę, jango nzhodu/, dya so'o ra ngontr'ufi kja pjuru/.

PENZHE YENCHO (7)

Chjetroji texe kja xiskuama yo pjoxkufi, texezgoji ra soo ra mboxk'ufi nzakja ga xits'iji na kjuamana.

PEZHE JÑINCHO (8)

Texe b'ezo o nrrixo pesi yo mboste kja xiskuama, nujua jango ra ts'apufi yo oru/, nzakja nu kjuama yo ri pesigoji ye Me'bonro.

PEZHE NZHINCHO (9)

Dya kjo soo ra zu'ufi o ra ngontr'ufi kja pjuru/.

PEZHE D'YECH'A (10)

Texe b'ezo o nrrixo soo ra mbosufi, k'u/ga chjetroji jango ga dyatr'apufi nu jojña'a, nzakja na mamu'nu xiskuama, nu ximi nesta ra xoru'ye b'ota.

PEZHE D'YECH'A D'AJA (11)

1. *Texe b'ezo o nrrixo so'o k'u/ra mbosufi ma jyasufi k'u/pjekjo o ts'a, ximi nesta ra jñanrra yo dyant_ę jango ga pjendioji.*
2. *Dyz kjo soo ra jyaşafi nuyo dya o ts'a, ga kjaba mamu'yo jñagoji ñeje nuna xiskuamana. Ximi dya kjo pje nrri ra ts'apufi ma pjekjo o mbonu/.*

PEZHE D'YECH'A YEJE (12)

Dya kjo soo pjekjo ra ma xipjiji kja in nzumu/, yo in nté'ę o jango na mimi nuyo nguechjene. Texe yo b'ezo o nrrizo soo ra mbosujima.

PEZHE D'YECH'A A JÑI'I (13)

1. *Texe b'ezo o nrrixo soo k'u/ra nzhodu/o ra jya'ba/in ngumu/jango nee angeze.*
2. *Texe b'ezo o nrrixo soo k'u/ra mbedye jango nee angeze, kja ra nzhogu/ma nee.*

PEZHE D'YECH'A NZIYO (14)

1. *Ma jod'ufi, texe b'ezo o nrrixo soo k'u/ra jyod'u/kjo ra mbosu/, kja jñiñi jango ra nee.*
2. *Nudya nu mboxte, dya kjo soo ra nguatu/, ma d'a nté'ę pjekjo o ts'a, ngeje nu mamu'/na ngumu/xoñi jomu/.*

PEZHE D'YECH'A TS'ITS'CHA (15)

1. *Texe b'ezo o nrrixo nesta d'a mejomu/.*
2. *Dya kjo soo k'u/ra ngupufi nu mejomu'/nu o juanu/, o ra nee ra mbot'upu/.*

PEZHE D'YECH'A ÑANTO (16)

1. Ya b'ezo ñeje ye nrrixo, ma a ma te'ejí, soo k'u ra chjuntufi in dya kjo so ra mamuf'k'u'iyó, ga kjaba ra mbesiji yo neeji, zo ra nguaruf'nu chjuntu'.
2. Ngetrjo ma ra nee yo tr'ii nuyo ra chjunt'uf'soo k'u'ra ts'ajima.
3. Nu chjuntu'ngeje nu nrra pjosu'nuyo jñiñi ngek'ua nesta k'u'xira mbosufidyayo.

PEZHE D'YEC'H'A YENCHO (17)

1. Texe b'ezo o nrrixo soo k'u'ra mbes'i na ts'ik'e jomuf'o na punkju'.
2. Dya kjo soo ra nrrenbiji in jomuf'.

PEZHE D'YEC'H'A JÑINCHO (18)

Texe b'ezo o nrrixo soo k'u'ra ngichi yo ra nee, k'u'ra ma kja nits'imi nu ra juajnu', ximi soo k'u'ra pot'uf'nu in nits'imi o mizhokjimi, zo ri d'ats'e o ri kjuleji, pa ra jichiji, ra ts'aji ñeje ra jandaji.

PEZHE D'YEC'H'A NZHINCHO (19)

Texe b'ezo o nrrixo soo k'u'ra mamuf'yo k'inchí, nudyanu ximi pjosu'ngék'ua dya kjo pje ra xipji ma ra mamuf'nuyo ngichi angeze nujua jango ra nee.

PEZHE DYOTE (20)

1. Texe b'ezo o nrrixo soo k'u'ra jumru'ko yo dyaja e nt'e'e.
2. Dya kjo soo k'u'ra nrrutr'uf'kja yo jmuruf'.

PEZHE DYOTE D'AJA (21)

1. Texe b'ezo o nrrixo soo k'u'ra juajnu'nuyo in xota kja in jñiñi, ra ts'ase o ra o kjokjo ra nrraga'.
2. Texe b'ezo o nrrixo soo k'u'ximi ra juanufi angeze ngek'ua ra ts'a e sota kja in jñiñi.
3. Nunu ra mamuf'nu jñiñi ngejedyanu na kjuanu', ngek'ua ga kjaba ma ra juanufi yo jmu, soo nu ra tsaji jango ga neeji angezeji.

PEZHE DUOTE YEJE (22)

Texe b'ezo o nrrixo nujua na mimi kja d'a jñiñi soo k'u'ra mimi na jo'o, ga kjaba nu jñiñi jango o te'e, ximi nesta nu ra mbosuf'angeze ngek'ua dya kjo ra chunb'i ximi nesta ra unu b'epji, in ra jyaba'e ngumuf'jango ra ma eñe.

PEZHE DYOTE JÑI (23)

1. Texe b'ezo o nrrixo soo k'u'ra pepji, ximi soo nu ra juajnu'jango nee k'u'ra pepji ngek'ua ra nrro na jo'o.
2. Texe b'ezo o nrrixo, dya nesta ra juanufi, ngek'ua ra ngontr'ufi yo merio.
3. Texe b'ezo o nrrixo yo pepji, nesta ra nrroji na jo'o, ga kjaba ra so'o ra unuf'k'u'ra zi'i yo in t'e'e, ximi ra mbosuf'nu i jñiñi ma ra b'ezhi.
4. Texe b'ezo o nrrixo soo k'u'ra jmurufi jango na pepji ngek'ua ra pjendio yo nrra pjosufi.

PEZHE DYOTE NZIYO (24)

Texe b'ezo o nrrixo soo k'u'ra soya, in ra ts'a nu ra nee, ximi ra pezheji yo zuhu'ma pepji kjana ra ngontr'ufi ma ra soya.

PEZHE DYOTE TS'ITS'CHA (25)

1. *Texe b'ezo o nrrixo soo k'u'ra mimi na jo'o, nu nrra ra mbosu'yo in te'e, nu nesta ra dyatr'a, nu ra ñoñu'ji, nu ra jye'e b'ito, nu in ngumu'ñeje texto yo nrra b'ezhi; ximi soo k'u'ra mbosu'ji ma dya ri pepji, ma ri sodye, ma pjekjo ri so'o, ma ri d'ase, ma a ri pale o ma otrjo k'u'ri ju'u pa ra mimi.*

2. *Nuyo nana ñeje yo ts'itr'i ngeje yo nrra nesta k'u'ra pjosu'ji. Texto yo kja ts'ilele nuyo sii in tara o iyo, ximi chjetrjoji kja yo dyaja.*

PEZHE DYOTE ÑANTO (26)

1. *Texe b'ezo o nrrixo soo k'u'ra xoru'. Nu xoru'dya ra ngontr'ujinu ma ngeje k'u'kja pju'ufitrjo. Nu xoru'ne pju'u'ngeje nu na kjuana. Kjana yo dyaja ye a nojoji ri ts'a texeyoji; ma ra neji ra nguaru'ji nu xonpute o dyate ra chjetrjoji kja textoji ma a nroji.*

2. *Nu xoru'ngeje nu kja n'u'texe yo nte'e ra jonteji ximi kja k'u ra mimi na jo'o nza kja kjuarmaji; ra ts'a nu k'inchí ñeje k'u' dya ra chu'u yo jñiñi ñeje ra mimi na jo'o yo te'e ye jñatrjoji ximi ra pju'u'yo kja nu ngumu'yo pjosu'texe ye jñiñi yo kahkra' a xese nu xoñijomu'.*

3. *Nuyo tara soo k'u'ra juajnu'pjembe yo xoru'yo ra jichiji yo in chi'i.*

PEZHE DYOTE YENCHO (27)

1. *Texe b'ezo o nrrixo soo k'u'ra juajnu'yo nrra mamu'k'u'ra mbos'u'k'u'ra mbara nuyo b'ub'u'ji kja jñiñi, ga kjaba na kjuana k'u'ran teji.*

2. *Texe b'ezo o nrrixo soo k'u'ra nro merio o ra mbaraji ma dyopju'e b'epji, nu dyopju'angeze.*

PEZHE DYOTE JÑINCHO (28)

Texe b'ezo o nrrixo soo k'u'ra mamu'jango nee k'u'ra mimi kja in jñiñi o kja xoñijomu'nzakja ga mamu'kja na xiskuamana.

PEZHE DYOTE NZHINCHO (29)

1. *Texe b'ezo o nrrixo panru'k'u'nu in jñiñi ngeje nu nrra nesta ngek'ua ra mbesi yo nesta.*

2. *Nu nra nestaji nge k'u'ra kjaji yomasi ri neeji, texe e nte'e nesta k'u'ra ts'a yo mamu'nu skuama ga kjanu ra mbaru'ja ga mimi in jango ga ne'e yo in dyojui ñeje ga jñanrru'na jo'o texto yo jafa'a xese nu xoñi jomu'.*

3. *Nudyayo nrra pjosu'ye nte'e dya soo, k'u'ra kjaji ma dya ri panru'ji nu mamu'nu ngumu'nu pjosu'ye nte'e yo kahra'a xese nu xoñi jomu'.*

PEZHE JÑITE (30)

Nu xiskuamana so'o k'u'ra ts'a texto yo jñiñi yo jafa'a xese nu xoñijomu'o ye nte'e, ngek'ua ra soo ra ts'aji ye ts'ibepji nu ra mbosu'texe ye te'e nza kja ga mamu'na xiskuamana.